

krat se take nesreče prigodé, če je petrolej premalo očiščen, t. j. če je petrolej tak, da je mnogo puhtečega olja v njem, kakor je na primer nafta. Tak petrolej se lahko vname. Da se prepričamo, ali je petrolej čist ali nečist, se ga vlije nekaj malega na talir ali kako plitvo skledico, podrži nad njo goreč klinček, tako, da je njegov plamen tik površine petroleja. Ne sme se pa goreč klinček v petrolej vtekniti, ker mu tako klinček kot zubelj, taht, služi in potem tudi tako gori. Ako se pri taki poskušnji petrolej ne vname, je čist, in sme se brez vse skrbi v porabo vzeti, ako se pa na plamenu nad njim vname, ima dosti drugih puhtečih oljevin v sebi in je nevaren. Vsak, kdor si s petrolejem sveti, naj toraj skrbi, da mu je svetilnica posebno pa žgavec vedno prav snažen, da so zračne luknje in korpič žgavcev čiste in nezamašene bodi si po čem koli. Dalje je treba vzeti cilinder, ki se dobro in trdno v svetilnico da vtikati in zubelj tak, ki vedno dobro in lahko vleče. Svetilnica se mora nalivati po dne, najprilicneje koj zjutra, predno se človek na drugo delo spravi. Če je treba po noči doliva, mora se zubelj nazaj zavreti, dokler da je plamen celo majhen, potem se izpihne in pri svečni luči, toda dosti daleč od nje, se svetilnica zopet naliže z petrolejem. Kdor bode tako ravnal, se bode težko kdaj zarad nesreče s petrolejevo svetilnico napravljene kesal. Previdnost je mati modrosti.

V Mariboru. Krompir fl. 2·10 Hl. Fažol 14, leča 23, grah 21 kr. Kg. — Pšeno 10 kr. liter. — Pšenični gres 24, prednja moka 20, srednja 18, polentna moka 14 kr. Kg. — Kravje maslo fl. 1·10, svinjsko maslo 66, slanina frišna 50, slanina prevojena 70 kr., puter 1·05 Kg. Jajca 2 za 4 kr. Govedina 56, teletina 55, svinjetina mlada 54 kr. Kg. Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 2·80, mehka 2·10 Kbmt. — Ogrevno trdo fl. 0·70, mehko 50 kr. Hl. — Seno fl. 1·80, slama fl. 1·70, stelja fl. 1·— za 100 Kg.

Dopisi.

Iz Maribora. (Srečno volili) smo Slovenci dne 2. julija. Zmagali smo in glasov pridobili za svojega rojaka in kandidata barona Goedelna toliko, kolikor jih še v tem okraju ni imel noben liberalce, noben nemškutar. Do sedaj, še celó lani, imeli so naši nasprotniki večino, letos jim je odšla rakom žvižgat, propali so, kakor še nikoli. Od 134 volilcev mariborskega sodnijskega okraja prišlo je 126 volit, 8 jih je izostalo, 1 naših in 7 Posseggovcev. Od 126 glasov dobil je Possegg 36 glasov — skrženo in pobito staro gardo — a slovenski kandidat baron Goedel 90. Na predvečer se je sešlo v dvorani g. Wiesthalerjevej (Stadt Wien) precej volilcev, katerim se je predstavil baron Goedel. Jegov slovenski govor bil je z živio-klici sprejet. Govorila sta še g. dr. Radaj in urednik

„Slov. Gosp.“ Največ volilcev bilo je iz Slov. Bistrice. Drugi den ob 9. uri so se naši skupno podali na volišče pri g. Goetzu; na levo se je postavilo 112 naših, na desno precej slabejše kardelo liberalnih nemškutarjev, ki so pogrešali glave, Seidla. Tako je bila zmaga očividno naša vkljub temu, da je nek gospod pri vratih vhajajočim volilcem marljivo prigovarjal, naj se postavijo na desno t. j. nemčursko stran. Mislili smo, da bode c. k. okrajni glavar 2 iz večine in 1 iz manjšine izvolil v komisijon. To se ni zgodilo. Marveč izvoljena bila sta od njega 2 odločna nemškutarja Miha Wretzl „paverski kmet“ in stari Gartner, mnogoletni rogovilež zoper Slovence v Selnici ob Dravi, in le 1 naših, namreč g. vitez plem. Tarnawiecky, posestnik v Selnici ob Muri. Od Slovencev bili so izvoljeni: poslanec g. Fluher, župan Vajksel in Juri Mlakar. Večina naša je potem izvolila za predsednika župnika od sv. Križa č. g. Fiderseka, ki je mirno in spretno vodil celo volitev! Sedaj je več liberalcev zapustilo volišče, med temi tudi g. Janez Kramberger, župan v Rožpahn, ki je pred dvorano stoječemu kaplanu č. g. Žmancu djal: „smo že hin“. In res okoli 11. ure bili so Posseggovi liberalci „hin“. Namestnik Seidlov dobil je v Mariboru 36 in v Bistrici 26, skup 62 glasov, a baron Goedel v Mariboru 90 in v Bistrici 25, skup 115. Kmalu dojde veseli glas iz Konjic, da je celó tam Possegg propal s 27 proti 31 glasom in okoli 1½ je g. Seeder naznanil izid volitve v Slov. Gradcu, kder je narodnih glasov bilo 42, nemčurskih samo 20. Veselo živio-klicanje zadoni, vrli slivniški godeji zagodejo cesarsko pesem ter spremljajo volilce v gostilnico „zur Stadt Wien“, kder je bil skupni obed, po 40 kr. za vsakega! Vršile so se zaporedom živahue napitnice in nagovori. Mnogi so bili do solz geneni pri govoru g. dr. Radaja, kojemu se imamo v prvej vrsti zahvaliti za sijajno zmago. Lepa in pomenljiva bila je napitnica barona Goedelna volilcem: „danešnji den je najlepši mojega življenja; rojaki slovenski ste me izvolili za svojega poslanca! Sprejmite za to mojo najprisrčnejšo zahvalo in bodite dalje ni mogel govoriti, ker je burno živio-klicanje to nemogoče storilo. Kako se je pri nas volilo, to naj pokažejo še sledeče vrstice! Iz fare sv. Martina pri Wurmbergu so volili vsi narodno: D. Ramuta, J. Jug, J. Pečar, F. Tolar, M. Koepek, od sv. Petra vsi: J. Fluher, J. Lorber, A. Velebil, F. Črnko, od sv. Marjete vsi: J. Požarnik, A. Vračko, F. Grabušnik, J. Klemenčič, J. Marko, J. Krant, od sv. Jakoba vsi razun 2, ki sta izostala, A. Čep, J. Sirk, K. Rošker, J. Lorber, od Jarenine 5: J. Hauptman, J. Slekovec, J. Ornik, J. Retenbaher, Jož. Vajngerl, od št. Ilja vsi: A. Merčnik, L. Hautz, A. Kniplič, vitez Tarnawiecky, A. Svati, M. Lorber, od sv. Kungote spodnje 2: Fr. Uhl in Fr. Šiker, od sv. Kungote zg. 2: A. Jazbec in G. Kožuh, od Svičine 5: K. Dreisiebner, F. Ferline, A. Hernet, A. Kremavec in J. Šerbinek,

od sv. Jurija vsi (prvokrat): J. Škof, J. Topler, J. Krofič, od sv. Križa vsi: M. Fideršek, M. Elšnik, A. Hiter, iz Karčvine 2: J. Dovnik in M. Ferlinc, iz Rožpaha J. Poš, iz Kamce 3: A. Šijanec, A. Hlebič in B. Hiter, iz Selnice 2: Fr. Šiker in J. Kraner, iz št. Lovrenca in dev. Marije 6: Kormana Jož. in Martin, Oswald, Skrbinek, Podlesnik in A. Planinšič, iz Ruš 7: Jož. Glaser, M. Snc, F. Pinterič, M. Karničnik, M. Repolusk, M. Lobničar in F. Dobaj, iz Lembaha 2: Rataj J. in Jauk J., iz Studene 2: Zorec K. in Stumpf J., iz Hoč 6: Vajksel, P. Lorbek, J. Malajnar, J. Valcel, S. Šunko in And. Lobnik, pohorski korenjak, iz Slivnice 8: Pečnik J., Vehovar A., Falež J., Gojčič A., Zernko Št., Draškovič T., Godec Fr. in Sagadin A. in iz Frauheima 6: Gert J., Kirbiž Fr., Sagadin J., Rečnik J., Trglec J. in J. Koren. To so imena čestitih mož, ki so nam pomagali otrestiti dolgoletno in uže presramotno jerobstvo Seidl-Brandstetterjeve garde. Slava in hvala jim! Izbrali pa so si ne samo narodnega slovenskega poslanca, ampak tudi moža, kojega se naši najzagrizenejši nasprotniki najbolj bojé. Potrošili so okoli 5000 fl. rogovili predrzo, legali nesramno, žugali in psovali po stari navadi. Stari G..... je baje celó v Gradec k namestniku poslal odbornika iz mestnega zastopa mariborskega, naj bi vlada baronu Goedelnu prepovedala kandidirati. Vse zastonj. Zmagali smo! Prihodnjič pa objavimo imena narodnjakov iz Slov. Bistrice pa tudi imena judežev in nemčurjev iz obeh okrajev!

Iz konjiškega okraja. (Po volitvi.) Prestali smo silni volitveni boj in to v prid naše pravice stvari in v blagor Avstrije prav srečno izvolilši blagorod. g. Hermana Goedelna, ki bode v zvezi z drugimi slovenskimi poslanci in konservativci vse Avstrije s svojo prevažno besedo krepko delal za naš vsestranski blagor. Ako so se slovenski volilci naše stranke povsod izgledno držali, gre v tem oziru še posebna hvala vrlim volilcem konjiškega okraja, ki so od Posseggove nemškutarsko-liberalne garde neznano trpeli, pa so je vendar zapodili. Preden ko razglasim naše junaške volilce, naj povem grdo, neliberalno hujskanje naših nasprotnikov. Possegg imel je 3 poglavitne taborje vtrjene: V Vitanji, Oplotnici in Ločah; v Konjicah je bila le prednja straža raztresenih strelcev. V Vitanji je obdeloval nevedne in zatorej usmiljenja vredne kmete dr. Lavtner. Bilo je žalibog premalo časa, da bi mi bili mogli tam volitven shod napraviti. V Oplotnici so bili najbolj zagrizeni pomočniki Posseggovi: učitelj Malenšek z znanim liberalnim srenjskim pisarjem Preindlno, in pa oštir Kos, Kordon Fr., ravnatelj steklarnice, in Magerl Poltl, ki mnogo med kmeti z denarjem ongavi, toraj lahko vsacega volilca, ki mu je dolžen, za požirak zgrabi. — V Ločah je seveda „vse za Possegga“ bilo, kakor je Martnjak oplotniški bistrim očesom že iz prva vedel in prerokoval. Posebnega „fleisce-

teljna“ si je v L. zaslužil učitelj Čeh, ki se je drznil v nedeljo pred volitvijo zunaj cerkve oznaniti, da, kdor Possegga ne voli, mu bo založnica kapital odpovedala, če ga ima; kdor ga pa nima, ga tudi ne dobi, če Posseggu svoje vesti ne prodá. Sploh je loška založnica poglavitno strašilo za uboge kmete bila. Na dan volitve 2. jul. so bili najljutejši strahonje našim junaškim možem: Oplotniški Kos, konjiški mladi Walland Loiz, loški trgovec in poštar Müller, konjiški apotekar Fleischer in neki Tomandl, ki si je kot bivši grajščinski logar precej posestev nakupil, potem pa je bil iz službe dejan, in se še vedno tukaj pomiče, ker ima večnih tožeb. Tem in drugim bolj zakonitim naskakovalcem nasproti morali so naši možje bridkih prestati, pa bili so stanovitni, „ker radi berejo“ in toraj dobro vedó, kako da stvar v Avstriji stoji in kako da je treba voliti, da pridemo z božjo pomočjo počasi na boljše. V volilni odbor smo dobili trojico svojih mož: P. Dobnika, J. Gradišnika in J. Rudolfa. Čeravno je pa večina na naše strani bila, je komisar g. Felicetti le č. g. župnika Gršaka izvolil, od liberalne stranke pa 2: znanega Kokolja iz Loč in dr. Lavtnerja. Za predsednika komisije bil je voljen g. Gršak. No, to je zdaj volitvena tabla z dobro rjavo barvo, da se bodo na njej toliko bolj odlikovala častna imena naših volilcev, katerim celó nemškutarski nasprotniki v Konjicah spričevanje dajejo, da so „izvrstno disciplinirani“. Imena vrlih Goedelnovih volilcev so: Iz Konjih: Kolarič Jurij, Klinec Jak., Kračun Ant., Bobik Jož., Bornekar Fr., Rudolf Jan., **) Kokolj Ant. in Črešnar Rok, vseh 8 volilcev. Iz Stranic: Korošec Jož. in Fijavž Mat. 2 volilca. Iz Šent-Jungerte: Č. g. Vinc. Gršak, J. Sadek in Gradišnik Jern.***) 3 volilci. Iz Zreč: Č. g. Pet. Erjavec, Pet. Dobnik in Fr. Videčnik, vsi 3 vol. Iz Ugovske v Čadramu: Jan. Juhart, Ign. Klinec. Le 2 vol. Iz Vitanja: Vinc. Petré in Len. Hrustec. Le 2 vol. Iz Kozjeka: Fr. Plešec in Jur. Večko. 2 vol. Iz Špitaliča: Č. g. K. Jaklič in Fr. Krajnc. 2 vol. Iz Dramelj: G. Fr. Košutnik, učit., Mat. Frajsteiner, Fr. Mastnjak, Jan. Vengušt. Vsi 4 volilci. Iz Bezovice: Jan. Pristovnik. 1 vol. Iz Prihove: Fr. Rak in Jak. Zajko. Samo 2 volilca. Volit nista prišla Potočnik Jernej in Jeseničnik Ant. iz

*) Loška pošta je pridno zasegala „Gospodarja“ in oklice našega kandidata, ter je vse to še le po volitvi iz zapore spustila. „Gospodar“ se naj tolaži s tem, da so ga liberalni nemčurji sami pripoznali kot prijubljen list, ker so Posseggove oklice vanj zavijali in našim volilcem pošiljali.

**) Njega zdaj po volitvi hudo stiska „dobrotljiva“ založnica loška, pa mu ne bode reber zlomila, pač pa sebi vse zaupanje podkopala.

***) To je mož, da si ga naj kmetje v izgled postavijo. Slovensko izobraženi župan je že v pričo g. kandidata 29. jun. pri volitvenem shodu v Konjicah v lepi možati besedi popisal prežalostno stanje naših kmetov ter vse to g. kandidatu živo na srce položil. — Na dan volitve je pa predrznega hujskalea nebodigatreba Tomandla tako oštel, da jo je z dolgim nosom koj pobrisal. Slava Gradišniku!

spod. Doliča, kar obžalujemo. Tu imate značajne poštenjake, katerim je bolj mar za blagor Avstrije od liberalcev razdevane, in pa za srečo stiskane domovine slovenske, kakor pa za groše iz loške založnice ali pa za Posseggovačke milodare, bodisi v krajcarjih, v zrnju ali listju, za ktere so tirjali zdaj 99 procentov, namreč vest volilcev! Slava našim prebrisanim in pogumnim volilcem!

Iz Rogaca. (Volitev.) Morda bode za prihodnje volitve dobro, ako se v „Slov. Gosp.“ ohrani popis sedanjih volitev, ki so se za kmečke občine vršile 2. julija. Rogačani volimo s Ptujem in trdno smo se nadjali, da bode bl. g. Herman tukaj soglasno izvoljen. Ob določeni uri so bili razve sedmerih volilcev vsi zbrani pri Brezinšku in preden se je volitev začela, izvolil je c. kr. komisar v volilno komisijo gg. Flajšmana iz Slatine, Nunčiča iz Šmarje in Hrovata iz Žetal; volilci so izvolili č. gg. nadžupnika Fröhliha, župnika Ulago in župnika Kene-ja. Po nasvetu č. g. Fröhliha je bil kot 7. ud pozvan g. Žurman od sv. Trojice. Ko si potem komisija soglasno izvoli za predsednika č. g. Fröhliha, začelo se je voliti. Vsi volilci so bili za Hermana, ki je dobil 64 glasov, samo enemu ni bil g. Herman po volji, in ta je volil moža, ki ga menda celi svet ne pozna. To je bil namreč Božič, vulgo Jokelbirt iz Spodnjega Sečovja, rodom Horvat, ki se je pred par leti semkaj priženil in je bil zdaj, ko se župan Blazina ni mogel izvoliti dati, za volilca izvoljen. Ta človek je na dvojno vprašanje odločno odgovoril: Jaz volim Riharda Kalteneggerja: vbožec je menda v mislih imel Riharda Forreggerja, pa je pozabil ime. Vi spodnji Sečovljani pa si drugokrat vendar takega moža izvolite, ki bo znal, koga bo volil. Drugim volilcem Rogačko-Šmarskega okraja pa čast in slava, ker ste si zbrali moža za svojega zastopnika, ki je na čast in slavo celemu slovenskemu narodu.

Od sv. Marjete na Pesnici. (Nesreče.) Zadnji dan jun. je bil za nas nesrečni dan, kajti grozna toča kakoršne tukajšnji ljudi ne pomnijo, je večji del naše fare pobila, setve in gorice vkončala in upanje vbogega kmeta vničila; lakota in pomanjkanje marsikteremu preti, ne bo kruha ne vina in tudi ne cvenka. Beriči in eksekutorji hodijo marljivo okoli zaostalih davkov iztirjat, marsikteri si soli kupiti ne more, veliko manj bo zamogel grozno narastle davke plačevati. — Razun tega vbogi prebivalec na kmetih ne ve, kamor bi svojo malo imetje pospravil, da bi pred tati zadosti varno bilo, kajti skoro vsak dan je slišati od novih tatbin in vendar nič na svitlo ne pride, in dasiravno po naključju kakega tata zasačijo, mu prav vstrežejo, kadar ga v kajho odpeljujejo, kjer se mu bolje godi, kakor marsikteremu vbogemu kmetu, ki doma kruha strada. — Pobalinska divjost grozno narašča, sumljivi pobalini mesto službe božje popivajo, kjer jim brezvestni krčmarji med službo božjo žganjice natakajo, ali pa zunaj pred cerkvo

postopajo in noree brijejo; vkljub obilno pomnoženi gosposki ni reda, ne straha. Srenjski predstojniki so le vbogi sužniki, ki morajo vsakovrstne uradniška dela opravljati, pa še toliko pravice nimajo, da bi zamogli kakega nerodnega pobalina zdatno strahovati.

Od Pesnice. (Volitev.) Največ zaslug v celém našem okraju za liberalno strau si je pri zadnjih volitvah gotovo nabral leitersberški Purgaj, ki je od zgornje Kungote dol do sv. Barbare letal nemčurskih volilcev lovit, a nalovil je le v Leitersbergu in spodnji Kungoti nekatere nemškutarske pokveke, ki so šle v Maribor Possegga volit. Zaletel se je tudi k sv. Marjeti in je tamkaj pred volitvijo volilnih mož letal okoli po krčmah, razsajal in udrihal po domačih duhovnih, a zastoju je bilo njegovo prizadevanje; previdni možje ga poslušali niso ter volili poštene, narodne može. Po dokončani volitvi je mislil svoj nemčurski žolč razliti nad ondotnim g. kaplanom, ter jih začel psovati „s farjem“, ker pa so mesto odgovora surovežu hrbet obrnoli, je osramoten kmalu omoknil; pa tudi pred sodnijo bo bržčas za svojo surovost imel se zagovarjati. — Sram ga bodi!

Od sv. Jurija na Pesnici. Dne 26. jun. se je nova podoba roženkranske matere Božje v cerkvo iz farovža prenesla in slovesno blagoslovila. Nedavno smo sprejeli č. g. vikara o. benediktina Korb. Lajha iz Admonta kot namestnika župnika, ktereга prihod je nas močno razveselil. Ginljiv je bil pogled šolske mladine, ktera mu je cvetlice na cesto ob prihodu trosila, in ga kot prihodnega učitelja za veronauk otroško pozdravljala. G. srenjski predstojnik in več ljudstva iz okolice se je zbralo ter željno pričakovanega g. na cerkvenem shodišču (prostoru) pozdravilo. Bil je ta g. peljan v lepo za ta dan okinčano cerkvo, ktere obličje ga je vidljivo močno ganilo in razveselilo. Kaki izvrstni govornik je ta gospod, kaže ob pridigah zmiraj napolnjena cerkva. Želimo, da bi mu tukaj v tem kraju za vselej dopalo in on zadovoljen pri nas ostal in delal za naš vsestranski blagor!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Volitve se bližajo koncu. Slovenci smemo zadovoljni biti. Pridobili smo toliko poslancev, kolikor jih še v državnem zboru nismo imeli. Konservativci vseh dežel zamorejo tudi zadovoljni biti. Kajti liberalci so zgubili mnogo sedežev in večina se nagiba na konservativno stran. Jugoslovani se bodemo takrat pokazali izredno močni v državnem zboru. Iz Dalmacije pridejo narodnjaki: Monti, Pavlinovič, Bulat, Pozza, Vojnovič in Ivančič, iz Primorskega Vitezič, iz Tržaške okolice Nabergoj, iz Goriškega Winkler, Pajer in Koronini, iz Kranjskega: Klun, grof Barbo, grof Hohenwart, Pfeifer, Obreza, grof Margheri, Poklukar in vitez Šneid, iz Štajerskega Herman, dr. Vošnjak in baron Goedel, le ubogih